

Socialinio, emocinio, sveikatos, lytiškumo, rengimo šeimai ugdymo ir žmogaus saugos Bendrosios programos įgyvendinimas ir santykis su Dorinio ugdymo Bendrąja programa

PASITARKIME, KOLEGA

15 Nuotolinis susitikimas

2021-03-10

**Tarėsi ir siūlymus teikė: mokytojai – praktikai, mokslininkai, aukštųjų mokyklų dėstytojai, svečiai,
NŠA kolegos, Bendrųjų programų atnaujintojai, tėvų atstovai, tėvai:**

Vilma Balandienė

Daiva Binkienė

Gentrūda Česnovienė

Rūta Jakulienė

Vaiva Baltramiejūnaitė - Čepaitė

dr. Natalja Fatkulina

Danguolė Gervytė

Grasilda Indriūnienė

Lina Januškevičiūtė

Eglė Jociuvienė

Danutė Kratukienė

Eglė Kuosienė

Povilas Leonavičius

Alina Martinkute-Vorobej

Kęstutis Mikolajūnas

Audrius Murauskas

Deimantė Petrauskė Skurdenienė

Rūta Pučaitė

Inga Rukaitė

Julija Sinicienė

Andrius Sprindžiūnas

dr. Sigita Šilingaitė

dr. Daiva Šukytė

Edita Usonienė

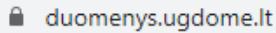
Gintautas Vaitoška

dr. Lina Vidauskytė

dr. Kristina Viršulienė

Susitikimą iniciavo ir moderavo: *dr. Loreta Statauskienė*

Kur rasti publikuojamą informaciją:

Aktualijos ▾**Medžiaga mokytojui ▾**Mokymo priemonės ▾Mokyklų tinklai ▾Ataskaitos ▾Sąrašai ▾

Sveikatos ir lytiškumo ugdymas bei rengimas šeimai

Dokumentai

Metodinė medžiaga

Kompetencijų ugdymas

Planavimas

Mokymo(si) priemonės

Nuorodos

Egzamino užduotys ir vertinimo instrukcijos

Mokymo(si) priemonės

Mokytojai dalinasi

Atnaujinant Bendrąsias programas (2020) Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendroji programa (2016) yra integruojama į atnaujinamas BP (2020). Su dokumentų projektais galima susipažinti svetainėje Mokykla2030: <https://www.mokykla2030.lt/>.

Atnaujinamose Bendrosiose programose (2020) pristatoma nauja **Socialinės, emocinės ir sveikos gyvensenos kompetencija**. Pasisiųsti [SESGK aprašą](#).

Atnaujinant Bendrąsias programas tariamasi su mokytojais – praktikais, aukštųjų mokyklų atstovais, Bendrųjų programų atnaujintojais, NŠA projektų darbuotojais, tėvų atstovais, kviestiniais svečiais. Susitikimų PASITARKIME, KOLEGA, medžiagą, skirtą atnaujinamų BP turinio konstruktyvų supratimui siekiant mokinių kompetencijų ugdymo, **rasite čia:**

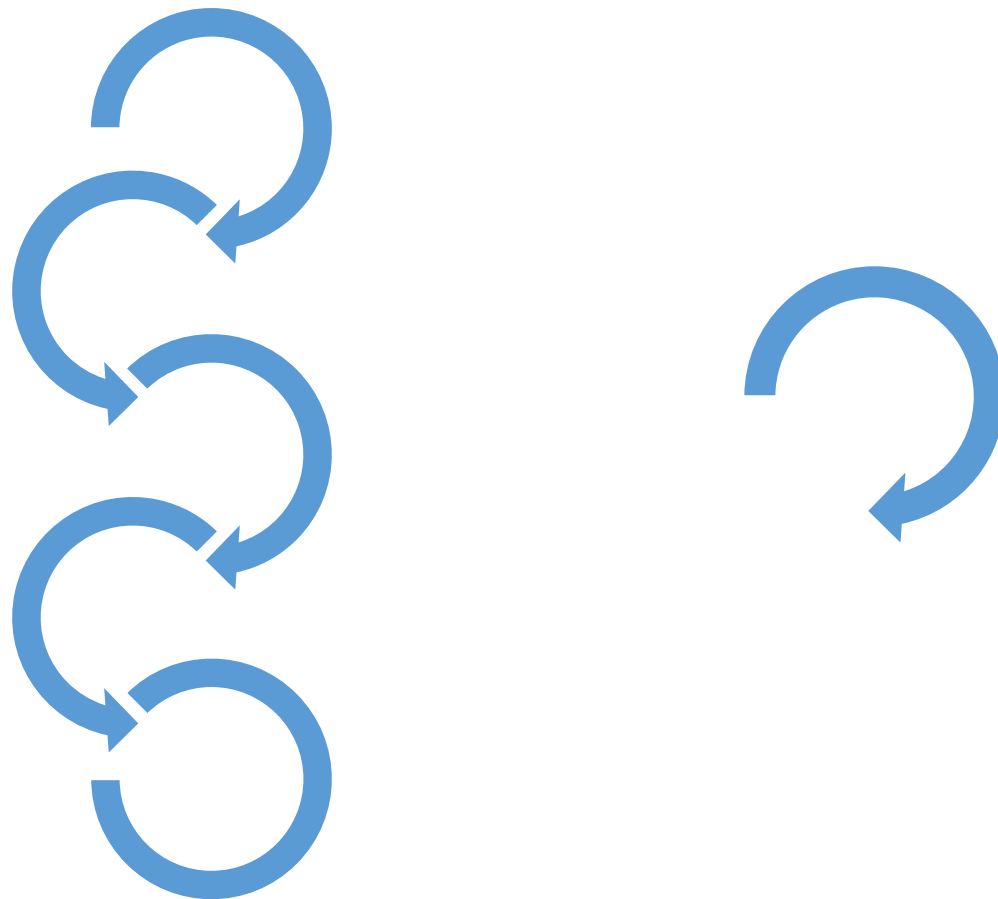
2021-03-10 Nr. 15 Socialinio, emocinio, sveikatos, lytiškumo, rengimo šeimai ugdymo ir žmogaus saugos Bendrosios programos įgyvendinimas ir santykis su Dorinio ugdymo Bendrąja programa.

2021-03-03 Nr. 11 Socialinio, emocinio, sveikatos, lytiškumo, rengimo šeimai ugdymas ir žmogaus sauga. Kas apibrėžia turinio konstruktyvus ir jų dermę?

Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei pasirengimo šeimai gebėjimai, vertybinės nuostatos, žinios ir supratimas yra asmenybės bendrosios kompetencijos dalis, glaudžiai susijusi su bendrųjų ir dalykinių kompetencijų visuma. Taip kompetencijų ugdymas, aprašytas [Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendroji programa, 2016 \(pdf\)](#) . Programos įgyvendinimas grindžiamas mokyklos bendruomenės

1. Socialinio, emocinio, sveikatos, lytiškumo, rengimo šeimai ugdymo ir žmogaus saugos Bendrosios programos įgyvendinimas ir santykis su Dorinio ugdymo Bendrąja programa

Socialinio, emocinio, sveikatos, lytiškumo, rengimo šeimai ugdymo ir žmogaus saugos Bendrosios programos įgyvendinimas ir santykis su Dorinio ugdymo Bendrąja programa

1. Daugiausia sąsajų turinčios BP. Be dorinio pagrindo sunku būtų įsivaizduoti šių BP plėtojimą. Pasitikėjimas savimi, aukšta moralė
2. SEUSLRŠ BP tiesiogiai koreliuoja su DU BP. Žmogus – gebantis mąstyti visapusiškai ugdomas. Net Dorinio ugdymo BP galima sudėti visą iš SEUSLRŠ BP.
3. Neabejotina, jog visi skaito Švietimo įstatymą, kuriame: išugdyti kiekvienam asmeniui vertybines orientacijas... tapti savarankišku žmogumi. Savarankiškos ir atsakingos asmenybės ugdymas. Turime sudaryti mokiniui sąlygas, kad jis keltų klausimus, pats ieškotų tiesos, o ne tiesiogiai jam pasakytume, ką ir kaip daryti...
4. Etikos BP rengėja. Rengdami Etikos BP, orientavomės į moralinius ir vertybinius klausimus. Pritarčiau dėl galimybės vaikui klausti. Santykio tematika yra pirmoji, santykis su kitu ir su šeima eina vėliau, santykiai su gamta taip pat. BP atnaujinama. Svarbi – filosofinė pusė: o ką man visa tai reiškia, klausimų kėlimas ir prasmės paieška.
5. Visos BP, paskelbtos svetainėje Mokykla 2030 –projektai. SLURŠ BP (2016) + 2 Priedai, praturtinta SEU ir ŽS. 2021-12-14 SEUSLRŠ BP variantas – nauju formatu pateiktas.

6. Atstovauju Katalikų tikybos BP rengėjus. Žvelgdami Mokykla 2030 SEUS ir ŽS, nebuvo įkelta SLURŠ, kaip galima pasižiūrėti papildomumą ir ryšius. Prašymas pakomentuoti. Savo matymas, savo tikslas ir savo pagrindas. Katalikų tikybos BP pagrindas – Šv. Raštas ir Bažnyčios doktrina, tikėjimo perspektyva, žmogus ir pasaulis, kūno šventumo samprata, ypač ryškūs ir pašaukimo, ir šeimos, ir papildomumo klausimai. Norėtusi pamatyti tą BP, kurioje šios kryptys atsispindi.
7. Turiu klausimą. Studijavome SEUSLRŠ BP 2021-12-14 d. projektą. Stebina, nes 12 susitikime nagrinėjome jau kitaip, SEU, kuris yra tarsi atskira BP, tarsi SLURŠ (2016) „paskęsta“. Kyla klausimas, kodėl 4 svarbios sritys, kur fizinė, emocinė, sveikata... Kodėl taip pasisuko, kodėl tai integruojama į visas BP? Ir tėvai išsako rimtus argumentus. Kodėl SEU atsiduria priekyje? Žinome, kad su SLURŠ (2016) buvo formalus integravimas mokyklose ir norėto rezultato nepasiekėme.
8. Šiandien labiausiai norėtusi atkreipti visų dėmesį į tai, kad BP paremtos vertybinėmis nuostatomis ir tarp SEU ir Etikos, ir Tikybos BP turi būti išlaikyta dermė. Per Etikos ir Tikybos pamokas tai ir realizuojame. Turime pradėti nuo to, kaip vaikas pažįsta save? Koks jis bus, kai išeis į pasaulį. Svarbiausia – išlaikyti dermę. Negalvoti, kuri turėtų būti pirmoji ar „išstumti“ kurią BP, o galvotume apie dermę. Ar tai Kimočių programa, ar Paauglystės kryžkelių, ar Raktas į sėkmę, mes ugdome vaiką DERMĖJE, siekiame, kad visas savo kompetencijas atsineštų į savo gyvenimą ir savo gyvenimo sėkmę.

9. Sunku surasti vietai BP, kurios nebuvo ir daug ką atkartoja Doriniame ugdyme. Ji kalba apie tą „žemą lygį“, kuriam reikalingas kontekstas. Klausimas: kam išradinėti, gal Dorinį papildyti ir tiek. Žiūrint į kompetencijas, atrodo, kad ta BP nieko ir nepadaro. Panašiai, kaip ir pilietiškumo pamokos (gal per mažai gerbiama ir mokinių tarpe), ir pasiekimai yra lietuvių k. mokytojų nuopelnas, bet ne pilietiškumo.. Klausimas, kodėl dar viena BP. Tarsi integruojamųjų neturėtų likti, bet kalbame apie integravimą. Gal išsaugotume ir pildytume, bet neišmestume...
10. Atstovaudama lytiškumo ugdymą. Kiekviena potėmė ir tema labai susijusi su SEU . Klausimas ar integravus SLURŠ, ar ji nepasimes? Tarsi darome naują BP, kuri turi atispindėti kiekvienoje temoje. Ar reikia mums dar kažkokios papildomos BP, vietoje to, kad praplėstume, gilintume? Šiuo metu SLURŠ įgyvendinimas ir taip sukelia daug „aistrų“ ar kurdami naują SEUSLRŠ BP, platesnę ir didesnę BP „nepaslepiame“ neįgyvendintų dalykų ir problemų.
11. Dėl SLURŠ (2007) kūrimo. 2014 m. buvo nuspręsta ją integruoti ir taip gimė SLURŠ (2016)
12. Rengimas šeimai - SLURŠ ašis ir RŠ išskaidymas per kitas BP, ir lytiškumo ugdymas virsta LU. Neturime pamesti LU RŠ kontekste, kad „nenubanguotume“ į šonus.

13.

Socialinio, emocinio, sveikatos, lytiškumo, rengimo šeimai ugdymas ir žmogaus sauga. Kas apibrėžia turinio konstruktus ir jų dermę?

PASITARKIME, KOLEGA

12 Nuotolinis susitikimas

2021-03-03

Socialinio, emocinio, sveikatos, lytiškumo, rengimo šeimai ugdymas ir žmogaus sauga Kas apibrėžia turinio konstruktus ir jų dermę?

13.1. Asmenybės ūgtis. Ją apibūdina šie bruožai: **asmenybės branda** (savivoka, savivertė, vertybinis kryptingumas ir gyvenimo būdas); **pasiekimai** (mokinių įgytų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų visuma); **pažanga** (per tam tikrą laiką pasiektas lygis, **atsižvelgiant į mokymosi startą bei asmenines raidos galimybes, mokiniui optimalų tempą ir bendrosiose ugdymo programose numatytus reikalavimus**).

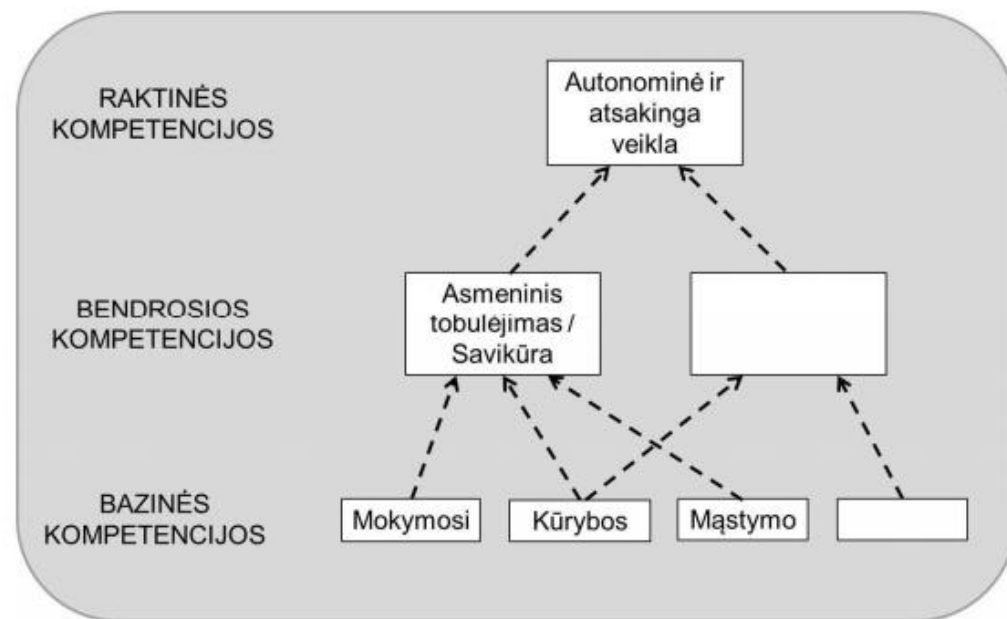
Pagrindiniai ir pageidaujami mokyklos veiklos rezultatai – **mokinių asmenybės branda, individualias galimybes atitinkantys ugdymo(si) pasiekimai ir nuolatinė ugdymo(si) pažanga. Mokiniai suvokia save kaip asmenybes, džiaugiasi savo pasiekimais ir kantriai įveikia nesėkmes, neprarasdami tikėjimo, kad jiems pavyks. Jie priima naujus iššūkius kaip kelią į tobulėjimą, sveikai pasitiki savo jėgomis, tačiau adekvačiai ir kritiškai vertina realybę.**

Edward de Bono mąstymo kaip bazinės kompetencijos
integracija į Lietuvos Bendrąsias Programas

dbT mąstymo modelio integravimo būdo aprašas

VDU tyrėjų grupė vadovaujama
Edward de Bono mąstymo vyr.trenerio
William Graeme Allan

2 pav. Bazinių, bendrųjų ir raktinių kompetencijų išskyrimo pavyzdys

14.

Lietuvos bendrųjų programų rengėjai taip pat atliko svarbiausių bendrųjų kompetencijų išskyrimo darbą. Į pirmą vietą buvo iškelta mokymosi kompetencija (Bendrųjų programų dokumente mokymasis mokytis), o svarbių kompetencijų sąrašą papildė komunikavimo, pažinimo, socialinė, inovatyvumo ir kūrybingumo bei asmeninė kompetencijos.

Lygiagrečiai su šalims svarbiausių bendrųjų kompetencijų analize OECD vykdė konceptualų darbą: buvo siekiama išgryninti kompetencijos sampratą ir apibrėžti raktines kompetencijas (*angl. key competencies*).

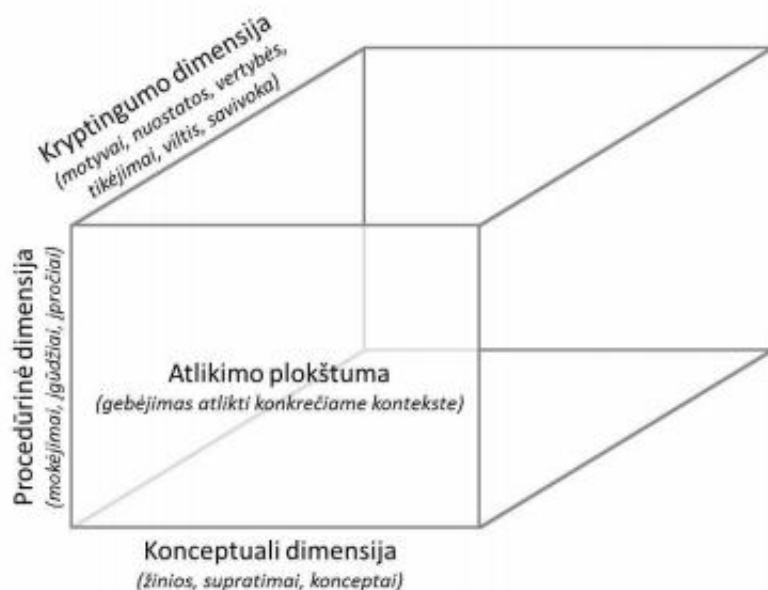
Edward de Bono mąstymo kaip bazinės kompetencijos integracija į Lietuvos Bendrąsias Programas

dBT mąstymo modelio integravimo būdo aprašas

VDU tyrėjų grupė vadovaujama
Edward de Bono mąstymo vyr. trenerio
William Graeme Allan

4

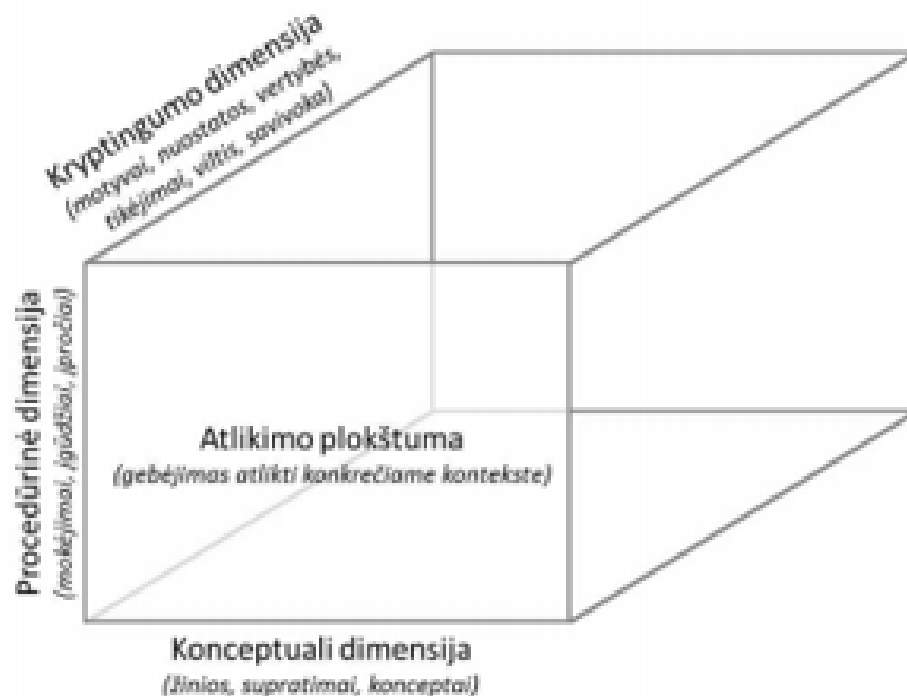
Buvo išskirtos ir aptartos visos kompetencijos dimensijos. Atskleista kompetencijos traktuotės įvairovė. Sutarta, kad visų kompetencijų apibrėžimui bus naudotos trys dimensijos: konceptualioji, procedūrinė ir kryptingumo (žr. 1 pav.). Taip pat aiškiai parodyta atlikimo plokštumos svarba

1 pav. kompetencijos struktūra

http://www.esparama.lt/es_parama_pletra/failai/ESFproduktai/2011_dBT_mastymo_modelio_integravimo_budo_aprasas.pdf?fbclid=IwAR2wPxJsKAX4UqApFy4FZDA4jMk2JM0DRrvAsRdOdjQq4HRXPgBho4bABNU

15. SESLRŠŽS BP – Dorinio ugdymo BP santykis: konceptuali dimensija (žinios, supratimai, konceptai)

16. SESLRŠŽS BP – Dorinio ugdymo BP santykis: konceptuali dimensija (žinios, supratimai, konceptai)

17. Ko mokiniams labiausiai trūksta? Kai M ateina vesti pamoką, mokiniai, tarsi yra išmokę, ką reikia tam M transliuoti. Mokiniams reikia, kad M juos išklaustų, leistų pasisakyti, o mokiniai būtų pakreipiami. Kodėl dar viena BP, kurioje yra daugiau parašyta, kas turi būti teigiama, bet pametamas pats mokinyss.
18. Sudėtinga galvoti apie BP ir kompetencijas, kai neaiški vieta BP. Ar tik ne uodega vizgina šunį: - egzaminai.. Kaip vertinti. Empatiją, pvz. jeigu nevertinsime, tai svarbūs dalykai liks „paraštėse. Dorinis ugdymas atrado savo vietą BP struktūroje, o SEUSLRŠ BP ? Kaip atrasti erdvę šiai BP? Sklaidai, vietai, augimui prestižui, tiems dalykams, kurių reikia stojant į AM?
19. Kokia Jūsų nuomonė apie vertinimą?
20. Kaip galima etiškai vertinti žmogiškąsias kompetencijas. Tai būtų neetiška vertinti. Tai galėtų tapti patyčių ar smurto elementu. Vertinimo nematau.

21. SESLRŠŽS BP – Dorinio ugdymo BP santykis: konceptuali dimensija (žinios, supratimai, konceptai)

22. Kartais neaišku, kaip suprasti vertinimo ne pažymiui prasmę ir vertę. Suomijos geros mokyklos pavyzdys rodo, kad ir nevertinamų dalykų aukštus pasiekimus galime pasiekti.

23. Bet į dienyną pažymiai formuojamojo vertinimo nėra rašomi, o įsivertinimas – tik „debesėlis“, todėl apie vertinimą kalbėti sunku. Reikia atrasti vietą.

24. Kaip vedanti LU užsiėmimus, pažymėčiau, kad lytiškumo užsiėmimuose ir Dorinio ugdymo užsiėmimuose, mokiniai tikisi, kad M ateis ir vertins juos kaip asmenis ar vertins šališkai. Kalbame apie užsiėmimus, pamoks ir vertinamas žinias, kurios neurėtų patekti į vertinimo rėmus. Puikūs komentarai susirašinėjimo lange (žr. žemiau). Savirefleksijos, vedamos dienoraščio principu yra vertingos. Kalbame apie labai jautrią grupę asmenų, kurių nuostatos ir savivertė labai trapūs, nepažeisti savo įsitikinimais ir nuostatomis...

SESLRŠŽS BP – Dorinio ugdymo BP santykis: konceptuali dimensija (žinios, supratimai, konceptai)

25. Kalbėdami apie schemą ir kompetencijų kubą turime kalbėti apie mokėjimo mokytis kompetenciją. Pradedant Dorinio ugdymo BP ir kalbėdami apie SESLRŠŽS Bp ir kitas BP.. Jeigu aš moku mokytis, tai mokėsiu ir įsivertinti. Mokiniai žino formuojamojo vertinimo, idiografinio vertinimo principus.. Čia nekalbame apie pažymius, kalbame apie padrąsinimą, formuoti įgūdžius, supratimą ir kompetencijas.. Ypač kalbėdami apie tai, KOKĮ ŽMOGŲ RUOŠIAME GYVENIMUI. Mokinio ūgtis – svarbiausia.. Jeigu šiandien dėl kažkokių priežasčių stokoja vienu ar kitu žinių, turime padėti ir kalbėti viena kalba, netemti į skirtingas puses...
26. Pradžioje – apie supratimą: KAS ESU KOKIA MANO PASKIRTIS? Atradus DARNĄ su savimi, randame darną su aplinką. Svarbūs – norai, kodėl ir kada aš to noriu ar ne. Gal norai – savasties dalis ir kiek ta savastis priklauso nuo išorės. Mokinį mokykime atsirinkti. Būtų pernelyg sudėtinga nuspręsti, ką jam pasiūlyti papildomai sužinoti, kokį filmą pažiūrėti, kokią knygą paskaityti.. Apie vertinimą. Asmenybinė ūgtis ir savianalizė turėtų būti pagrindu, kaip aprašyta Geros mokyklos koncepcijoje (2015), kur yra ir vertinimo modelis.

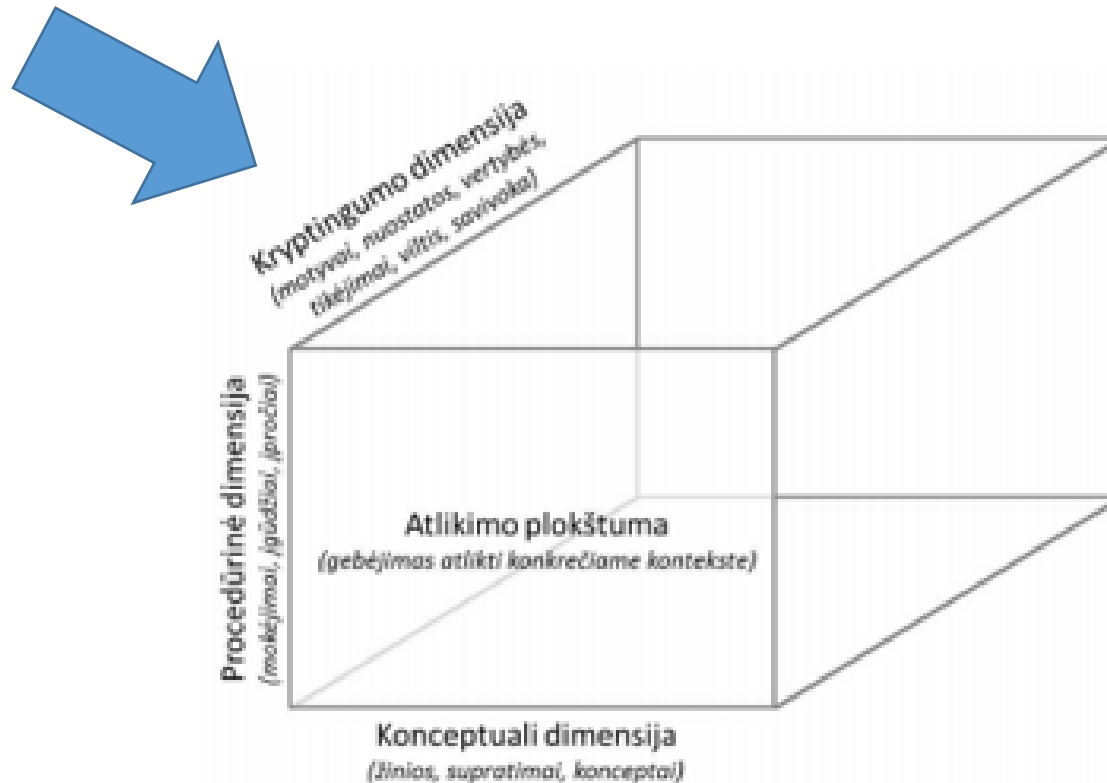
SESLRŠŽS BP – Dorinio ugdymo BP santykis: konceptuali dimensija (žinios, supratimai, konceptai)

27. Abejonė kaip galima vertinti.. Niekas nesiekia įvesti kažkokios vertinimo sistemos, bet ugdyti supratimą, kad vaikai – svarbūs, asmenybės, ir ne tik per šią pamoką, ir apie kitus akademinčius dalykus, svarbius bendruomenei ir ateityje. SESLRŠŽS BP 4.3 dalyje – mokiniai ruošiami veikti bendruomenėje... Reflektuojant, pristatant bendruomenei.. Kaip gyvenimo mokykloje atspindys. Kalbėdami apie mokinių kompetencijų aplanko, formuojamojo vertinimo taikymas – Mokytojo įgūdis ir tik laiko klausimas, kada suteiksime daugiau pagalbos ir paramos mokytojams. Visgi žiūrėkime plačiau, imkime vaiką kaip visumą. Kognityvinė, socialinė – emocinė vaiko sveikata. SESLRŠŽS BP modelis – labiausiai atpažįstamas dirbančiose mokyklose. Integruojant reikia ne tik Dorinio kontekstų, ir geografijoje, ir istor, ir šeimos įtaka ir poveikis didžiausias – šeimoje gaunant pagrindą. Šiandien lyginame SESLRŠŽS BP ir Dorinio BP. Dermė – turi nesipjauti, bet koncentruoti turinį, apimančią mums visiems rūpimas sritis. Nesuvelkime. Susitelkime ir ieškokime galimybių rąsto to laiko ir pamoką. ŽS dalis susieta su Nacionaliniu saugumu.. Ir jeigu nerandame LU, RS, ti turime sutarti. Būdama šeimos šalininke, suprantu, kad šeima – kaip stuburas, kaip pamatas, per visus dalykus.. Ir man tai rūpi. Juk norime sutarti, kad SEU ir Dorinis ugdo tas pačias vertybes.
28. Ačiū už paaiškinimą ir kryptį – ieškoti bendrystės, SESLRŠŽS ir Dorinio ugdymo BP praturtinimui.

SESLRŠŽS BP – Dorinio ugdymo BP santykis: konceptuali dimensija (žinios, supratimai, konceptai)

29. Iš šeimos išeiname ir šeimoje visi gyvename. Gerb. Obelenienės, SLURŠ 2016, pažymėjimu, LU kaip prevencija, kaip pastaba pradžiai, kas buvo išsakyta. Reikia išsaugoti, gerbti galvą ir širdį. Galva – ugdymas, vertybės, dorybės, ką M sako esant teisinga. Kalbėjimas neturėtų būti „kalimas vinių“, M turi girdėti vaiką. Svarbi M bendravimo kompetencija. Nesustokime. Panašu, kaip psichoanalizėje. Psichologija – kaip bendraujame, bet žmogui reikalingi ir galva, ir protas, ir mintis... Buvo kritikuojamas psichoanalitinis požiūris, apsiribojęs tik vaiko supratimu. Mums reikia daugiau: ir galvos, ir proto, ir minties. Kitaip – gimsta „vertybinis vakuumas“ ar, pvz., šeimų byrėjimas, betėvystė, skyrybos jaunimo ankstyvas seksualinis „debiutas“... Kaip vien emocijų supratimo pasekmė. Mokytoją ugdyti empatišką jautrų... Padedantį nukreipti vertybiškai.

30. SESLRŠŽS BP – Dorinio ugdymo BP santykis: kryptingumo dimensija (motyvai, nuostatos, vertybės, tikėjimai, viltis, savivoka)

SESLRŠŽS BP – Dorinio ugdymo BP santykis: kryptingumo dimensija

(motyvai, nuostatos, vertybės, tikėjimai, viltis, savivoka)

31. Dorinio ugdymo kryptis visų BP santykyje. Neturėtume vartoti sąvokos „ruošiamo gyvenimui“, juk esame gyvenime, mokykla yra gyvenime. Vaikai. Kaip kryptis, vertybė – turėtų būti meilė. Ir meilė viskam. Ne tik pasauliui... Tarkime, studentams nelabai įdomus studijų dalykas, siūlau „apgaukite save“... Pas Šėlerį, taip ir yra, ta meilės, pati pamatinė dimensija, kas aš būčiau be meilės?.. Ir gamtos mokslų pamokose ta pasaulio samprata yra tarsi visai kitokia.. Bet ugdoma vertybė ir pagarba, egzistencinio elemento vertinimas yra svarbūs. Juk matematikos ar gamtos mokslų pamokoje .. Kaip apie egzistencines vertybes kalbėtume.. Gal ir patį Dorinį ugdymą.. Jo mokyti reikėtų ne „iš šalies“ sukuriant situacijas, siūlau kolegoms etikos laboratorijas, kur mokiniai būtų supažindinami / sukuriamos situacijos.. Prasideda metodai įvairūs ir niekas čia „nesipjauna“, kai žvelgiu „iš aukštai“ priekaištų nėra. Klausimas, kaip Dorinį ugdymą pateikti nestandartiškai.. Svarbu, kad mane kažkas išklaustų, aš dalyvaučiau...

SESLRŠŽS BP – Dorinio ugdymo BP santykis: kryptingumo dimensija

(motyvai, nuostatos, vertybės, tikėjimai, viltis, savivoka)

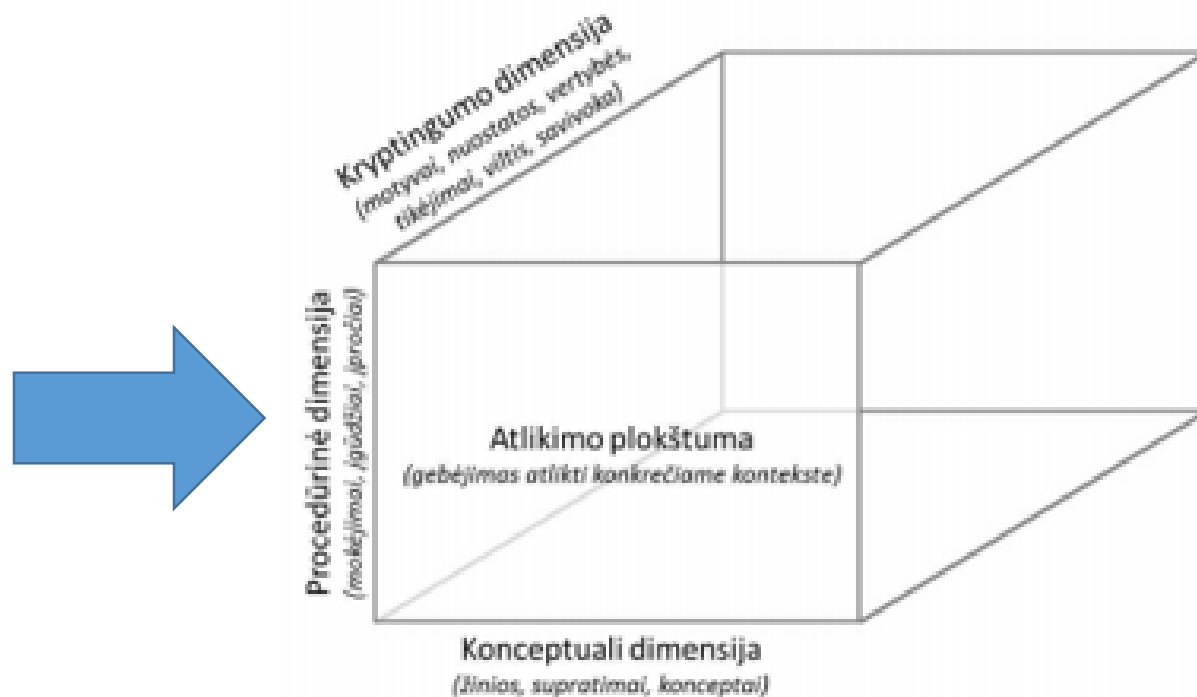
32. Atliepiant BP rengėjų klausimus, apie kompetencijas ir kryptingumą: ir galimybė, ir pavojus... Galime „iššaukti“ konfliktus ir vaikai atsineša patirtis iš šeimų. Sunku turėti vieną standartą. Kuo daugiau bus aprašyta, tuo mažiau žmonių pritaras. Patyriminis mokymas, mokymosi dienoraštis – labai gerai, bet tuomet kalbame ne apie kelrodį BP ar Valstybės lygmenyje, o kalbame apie vaiko asmeninius tikslus, kuriuos keliai pats. Refleksijos tiktų ir klasėse. 4-5 vaikų grupelėse įmanomos ir refleksijos. Lengviau, kai mokykla be sienų. O kai turės mokykla kažkokią kryptį, tuomet sunkiau. Bet yra mokyklos kryptingos, nes jos sutelkia ir mokyklos bendruomenę ir tėvus veikti kartu. Norėtusi, kad mokyklos ieškotų savo išskirtinumo.
33. Kalbėdami apie dermę – vertybinės kryptys persidengia: lygiavertiškumas. Lygiateisiškumas, demokratija. Gal kitoks žvelgimo kampas ir įtraukimas. Man Etikos mokymasis – kai vedama idealų, bet patirtinis mokymasis – savirefleksija, per savęs supratimą, mokomės priimti kitą ir suprantame, kodėl. Tinkamai vedama refleksija – laikui imli. Lytiškumo sandui: jeigu refleksija – įrankis, tai M turi būti parengtas saugiam ir jaukiam pokalbiui. Jeigu M pats jaučiasi nesaugus, kaip jis sukurs saugumą mokiniui? Grįžtant prie mokinio poreikių: jam reikia įgūsčių, ir supratimo, ir kūryb ir krit mąst ir savęs suvokimas lyt ugdymo temose.. Bet jeigu neleidžiame to patirti būnant mokykloje, tai kokia naujosios BP prasmė?

SESLRŠŽS BP – Dorinio ugdymo BP santykis: kryptingumo dimensija

(motyvai, nuostatos, vertybės, tikėjimai, viltis, savivoka)

34. Trumpai, žvelgiant į kryptingumą, yra 2 vedamieji 1 –ką reiškia būti žmogumi ir kaip kreipti žmogaus į laimę ir norų išsipildymą. Žvelgiant į SESLRŠŽS BP – kyla abejonių. SLURŠ 2016 aiškus ugdymo siekis: ir tapatumo supratimas, ir atsakingas elgesys, sąlygos, kaip auginti draugystę, meilę.. Kai studijavau SESLRŠŽS BP 2020-12-14 projektą. Gal galėtų BP rengėjai pakomentuoti? Ar tikrai ši BP turi tą kryptį ir kokį tikslą norime pasiekti? Ar apie lytinį šveitimą ar apie lytiškumo ugdymą. Pirmiausia reikia apsibrėžti, kokią kryptį ir kokią viziją apibrėžia.
35. SESLRŠŽS BP atnaujintoja. Reakcija: minėta citata tiesiog kopijuota iš SLURŠ 2016. mokykla ir šeima ruošia vaiką gyvenimui. Turime įtraukti ir prekybą žmonėmis.. Jeigu išskirsime visas aktualias problemas, mes „paskėsime“... Todėl svarbu išskirti esminius prioritetus ne į lytinį švietimą tiesiogiai einame. Taip, sujungtas kelių BP darinys. Savimonė – savitvarda, socialinis sąmoningumas ir empatiškumas ir trečias blokas – savarankiškas sprendimų priėmimas.. III blokas, 5-oji SEU kompetencija. **ČIA REIKIA ATSKIRO BP PRISTATYMO ☺ žiūrėjome į vaiką, kaip visumą.**

36. SESLRŠŽS BP – Dorinio ugdymo BP santykis: procedūrinė dimensija (mokėjimai, įgūdžiai, įpročiai)

SESLRŠŽS BP – Dorinio ugdymo BP santykis: procedūrinė dimensija (mokėjimai, įgūdžiai, įpročiai)

37. Greta savivokos, savęs pažinimo, greta vaiko talentų, gebėjimų, be santykio su kitais siūlyčiau trečiąją dimensiją – mano santykis su gamta, esu gamtos dalis ir suvokiu per ugdymą. Daug nesuvokimo, tarsi atėjau ir nesvarbu, ką po savęs paliksiu.. Europos „žaliaji“, ekologijos komponentą ir kaip gamtos dalies suvokimą, traktuočiau kaip papildymą ir tvarumo akcentas.
38. SESLRŠŽS BP atsirado iš poreikio, tarsi „gesina gaisrą“... Ar SEU įgūdžių stoką, gal tai ir apgalvota, kaip tai integruoti. Ir antikorupcinis ugdymas, kaip konkretus įgūdis ar įprotis... Akademinis sąžiningumas, neplagijavimas.. Tikėjimasis, kad niekas nepastebės... AM akademinis nesąžiningumas – studentas šalinamas ir universiteto.. Tai turi atsirasti anksčiau. Per santykį: Dorinio ugdymo paskirtis – visuminis, savarankiškos asmenybės ugdymas, moralinės autonomijos ugdymas. Per Dorinio ugdymo pamokas – kontekstų kūrimas, kad mokiniai galėtų reflektuoti, Dorinio ugdymo BP turinio neprimeta bet sudaro sąlygas diskutuoti.
39. Intelektinės nuosavybės sampratos svarba.
40. Skelbimas: numatoma: 2021 m. kovo 17 d. SESLRŠŽS BP – Lietuvių kalbos ir literatūros BP santykis

SESLRŠŽS BP – Dorinio ugdymo BP santykis: procedūrinė dimensija (mokėjimai, įgūdžiai, įpročiai)

41. Pokalbis įdomus. Klausimas: dėl dermės ir procedūrinės dimensijos. Kol nėra sutarta dėl bazės, vertybinės dimensijos, tai procedūrinė dimensija neturėtų būti aptariama. Doriniame ugdyme, ir etikoje, ir tikyboje vertybinis pamatas yra. Yra ir daugiau BP, ar nesikartos, nesidengs. Girdėjau, kad mokyklose įgyvendinamos prevencinės BP? Ar jos išnyksta? Gal reiktų surasti paprastesnį pavadinimą SESLRŠŽS BP? Kas dėstys? Neaišku, koks tai darinys? Remdamasi savo gyvenimo ir darbo patirtimi, matau, jog atsiradus nekonfesiniam aiškinimui.. Na, čia panašu į „susilipdymą. Bus valanda – nebus? Kas dėstys? Reikia atsakyti į šiuos klausimus.
42. SESLRŠŽS BP rengėja. Yra Švietimo įstatymas ir nuostatos yra. Norime, kad atsirastų valandos, ne vien integruojantis elementas. Neliktų integruojamųjų programų, lygintume netolydumą dėl SEU įgūdžių, mokymosi rezultatų stiprinimo, ką įrodo tarptautiniai tyrimai. Rengiant BP kol kas atsakymo į šį klausimą neturime. Nepakaks turėti BP, kol nebus SEU prioritetu, apjungiančiu ir šeimą, ir bendruomenę, suteikti kontekstai ir Doriniame, ir kituose dalykuose, ... Nepasieksime tyrimais pagrįsto modelio veiksmingo rezultato. Pritariame, kad Dorinio ugdymo BP reikia SEU paramos. Turėtų būti papildoma pamoka. Dabartinis SESLRŠŽS BP – junginys dėl plataus turinio. Dar turėdami omenyje 30 proc. mokyklai paliekamo UT, dar yra ŽS: evakuacija, eismo taisyklės, kaip elgtis terorizmo akto metu... Kas kol kas nesusiję nei su SLURS< nei su SEU, bet siekiama integralų turinį pasiekti ir kyla noras susitarti, kad ir Dorinis ugdymas būtų kai kurių temų, pvz., rengimo šeimai „namais“... Tikslių atsakymų į klausimus neturime, reikia tartis.

SESLRŠŽS BP – Dorinio ugdymo BP santykis: procedūrinė dimensija (mokėjimai, įgūdžiai, įpročiai)

43. Atstovauju Katalikų BP. Galvoju, derintis reikia... Koks tas specialistas bus „multitaskeris“ – mokytojas? Klausimas, ar atsirandanti valanda nebus turinio plėtimas, bet ne siaurinimas?
44. Gal galima būtų imti kitų šalių modelį, kas rengia pirmosios pagalbos specialistą, mokytoją, gebantį perteikti mokiniui reikalingą žinojimą. Dėl saugaus eismo: ir gaisrininkai, ir geležinkeliai, ir pavojai gatvėse... Reikia bendradarbiauti su tarnybomis, kurios gali padėti mokyklai.
45. Taip, partnerių bendradarbiavimas reikalingas ir policininkai, ir gaisrininkai, ir sveikatos specialistai, bet jie nėra „ašis“, ant kurios suverinama viskas... Ir susiję su jų kompetencija ir gebėjimu vesti užsiėmimus...
46. Gal politinis sprendimas turėtų būti, kas gi įgyvendins SESLRŠŽS BP?
47. LR SAM sveikatos specialistų parengimui skiriamas dėmesys VU, ir socialiniai pedagogai ir psichologai, dirbantys mokyklose.. Turi skirtingus vaidmenis ir skirtingas patirtis, kompetencijas... Gerai, kai ateina geri specialistai, jeigu jų pritraukiame nuosekliai, ne „momentiškai“... Ar norime suteikti žinias, ar formuoti įgūdžius?

48. 2020-12-14 d. BP variante tarsi nėra SLURŠ. Yra 4 skyriai, 4 kryptys. Savęs pažinimas – gerai, 2- dalis per santykį, 3 dalis – atsakingas elgesys: dažnai minima etika / tikyba turi būti dėmėje. 4 dalis – gyvenimas visuomenėje. Yra identiškų pavadinimų kompetencija, kurie sudėti BP. Ir kompetencijose, ir atskirame dalyke yra SEU. Ar galėtų būti atskira pamoka „Pažinimui“ ar „Kūrybiškumui“... Pasikartoja integruotos ir į kitus BP dalykus...
49. Savęs ir aplinkos atpažinimas ir priėmimas: pažinti save, kaip aplinkos dalį, vertinti .. ir savo laisves..“ tam, kad išliktum savimi, tarsi turi pirma užbrėžti ribas.. „mokėti atpažinti iliuzinę tapatybę“.. Ją susikuriame dėl išorės poveikio. Realiai išorės poveikis padeda suprasti, koks esi. Atskirti savąją savastį nuo iliuzinės tapatybės.
50. Dėl specialistų. Reikalingas atsakingas suaugęs žmogus, baigęs mokslus, dabar - klasių vadovai, kurie turi ir ŽS pamokas. Tai galėtų daryti ir klasės vadovai, kurie yra savaime tuo kūrėju ir nešėju tų kompetencijų, kurios yra ir BP. Mokykloje pasitelkiame visus: ir iš psichikos sveikatos centrų, ir policijos, ir kt... Tikrai turi būti darna ir atitinkamas specialisto išsilavinimas. Taip iškreiptume viską.

Iš susirašinėjimo lango:

51. From Daiva Šukytė: 05:19 PM

- Dėl pilietiškumo nereikia apibendrinti, nes yra vaikų, kurie įvardija kaip įdomiausias
- Pagal tą logiką ir dorinio neturi būti, nes nevertinami.

52. From Vilma Balandienė to Everyone: 05:35 PM

- Doriniame vertinimas yra.

53. From Vaiva Baltramiejūnaitė - Čepaitė to Everyone: 05:36 PM

- Pasiremsiu Suomijos pavyzdžiu. Tam yra naudojamas ne vertinimas, o tyrimai įvairių programų poveikio - kas pasikeitė vaiko gerovėje

54. From Sigita Šilingaitė to Everyone: 05:37 PM

- Doriniame ugdyme vertinimas galėtų būti orientuotas į savirefleksiją.

55. From Daiva Šukytė to Everyone: 05:38 PM

- Taip. Vaiva, Lietuvoje taip pat daro, kaip Suomijoje.

56. From Vaiva Baltramiejūnaitė - Čepaitė to Everyone: 05:39 PM

- Pasidalinkite, prašau, tais tyrimais.

57. From Daiva Šukytė to Everyone: 05:40 PM

- Negalime, nes jie yra mokyklų nuosavybė.

58. From Vaiva Baltramiejūnaitė - Čepaitė to Everyone: 05:41 PM

- Vadinasi neturime ir palyginimo įvairių programų efektyvumo

59. From Kęstutis Mikolajūnas to Everyone: 05:44 PM

- mokytojai, pateikite pavyzdį, kur vertinate mokėjimo mokėtis, kūrybiškumo ar kurią kitą kompetenciją? Juk metodikų yra. Doriniame galima vertinti žinias, jų taikymą, bet ne asmeninių savybių ir gebėjimų srities dalykus

60. From Vaiva Baltramiejūnaitė - Čepaitė to Everyone: 05:49 PM

- Iš Suomijos švietimo programos: “Tyrimas yra esminė dalis, vystant mokymus mokytojams ir įvedant naują dalyką mokyklose – sveikatos ugdymą. Kiekybiniai ir kokybiniai tyrimai ruošiami tam, kad būtų ištirtas suvokimas, ugdymo metodus, ištirti vaikų, studentų ir mokytojų žinias, įgūdžius ir nuostatas, bei išteklių paskirstymą ir veikiančią kultūrą mokyklose.

61. From Kęstutis Mikolajūnas to Everyone: 05:50 PM

- nesakykime ruošiamės ar ruošiamės gyvenimui. Mokykloje vyksta gyvenimas, neretai įsimyli ir t.t.

62. From Vilma Balandienė to Everyone: 05:53 PM

- Ar lytiškumo ugdymas ir lytinis švietimas painiojamas netyčia?

63. From Natalja Fatkulina to Everyone: 05:54 PM

- Gerb. Vilma, tikrai taip.

64. From Loreta K. to Everyone: 05:55 PM

- Mokėjimas mokytis yra ne tik pamokų metu, atliekant užduotis namuose, bet kartu skaitant, tobulėjant - muzikos, dramos, sporto sritysesave realizuojant lankant įvairių dalykų konsultacijas, NU užsiėmimus - ir mokėjimui mokytis reikia savęs pažinimo savo kompetencijų, emocijų atpažinimo.

65. From Daiva Šukytė to Everyone: 05:55 PM

- Pritariu.

66. From Lina Vidauskytė to Everyone: 05:58 PM

- Diskusijoje susiplaka mokytojų asmeninės/profesinės kompetencijos ir mokinių kompetencijų ugdymas. Griežtesnė skirtis būtų žymiai produktyvesnė

67. From Eglė Jociuvienė to Everyone: 05:58 PM

- Labai siaurai suvokiamas vertinimas ir gebėjimas mokytis...

68. From Daiva Šukytė to Everyone: 06:02 PM

- Lina, labai pritariu, yra du matmenys, mokytojo kompetencijos ir mokinių ugdymas. Reikėtų atskirti turinį nuo metodų.

69. From Danguole Gervyte to Everyone: 06:08 PM

- Dorinio įgyvendinimo metodai priklauso jau rekomendacijoms ir pačių mokytojų profesionalumui, o ne programoms

70. From Daiva Šukytė to Everyone: 06:13 PM

- Alina, pritariu. Dažnam mokytojui vienai temai nusiteikimui kalbėti reikia pasiruošti bent kelias savaites.

71. From Eglė Jociuvienė to Everyone: 06:15 PM

- Refleksijos daromos ne tik dorinio ugdymo pamokose.

72. From Daiva Šukytė to Everyone: 06:16 PM

- Kęstuti, kalbate apie metodus, kuriuos renkasi mokytojas. O tokios programos, kuriose mokiniai mokosi kelti tikslus ir siekia, jau dabar yra.

73. From Alina Martinkute-Vorobej to Everyone: 06:57 PM

- Jei manote, kad reikia įtraukti pagalbos mokiniui specialistus į naujos programos įgyvendinimą, tai norisi priminti, kad mes, pagalbos mokiniui specialistai, jau dabar įgyvendinam įvairias SEU programas, padedam su SLURŠ užsiėmimais... Tokiu atveju, kyla dar daugiau dvejonių, ar reikia naujos programos, kai, atsižvelgiant į mokyklos bendruomenės ir mokinių poreikius, jau šiandien mokiniai ugdomi pagal įvairias programas..? Žinoma, yra klausimas, kiek kokybiškai kokiose mokyklose. Bet ar yra pagrindo manyti, kad naujoji, tokia sudėtinga ir plati programa bus įgyvendinama kokybiškiau...?

74. From Daiva Šukytė to Everyone: 06:59 PM

- Taip, Audriau, tie dalykai yra SEU turinys.

75. From Kristina Viršulienė to Everyone: 06:59 PM

Ir tai apie kritinio mąstymo gebėjimus

76. From Natalja Fatkulina to Everyone: 07:01 PM

Gražios šventės! Su Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo diena!

77. From Kęstutis Mikolajūnas to Everyone: 07:02 PM

visuomenės sveikatos specialisto visai kiti reikalavimai išsilavinimui, todėl ugdymas nėra ta pagrindinė jų sritis, kitos sveikatos sritys yra labai reikalingos

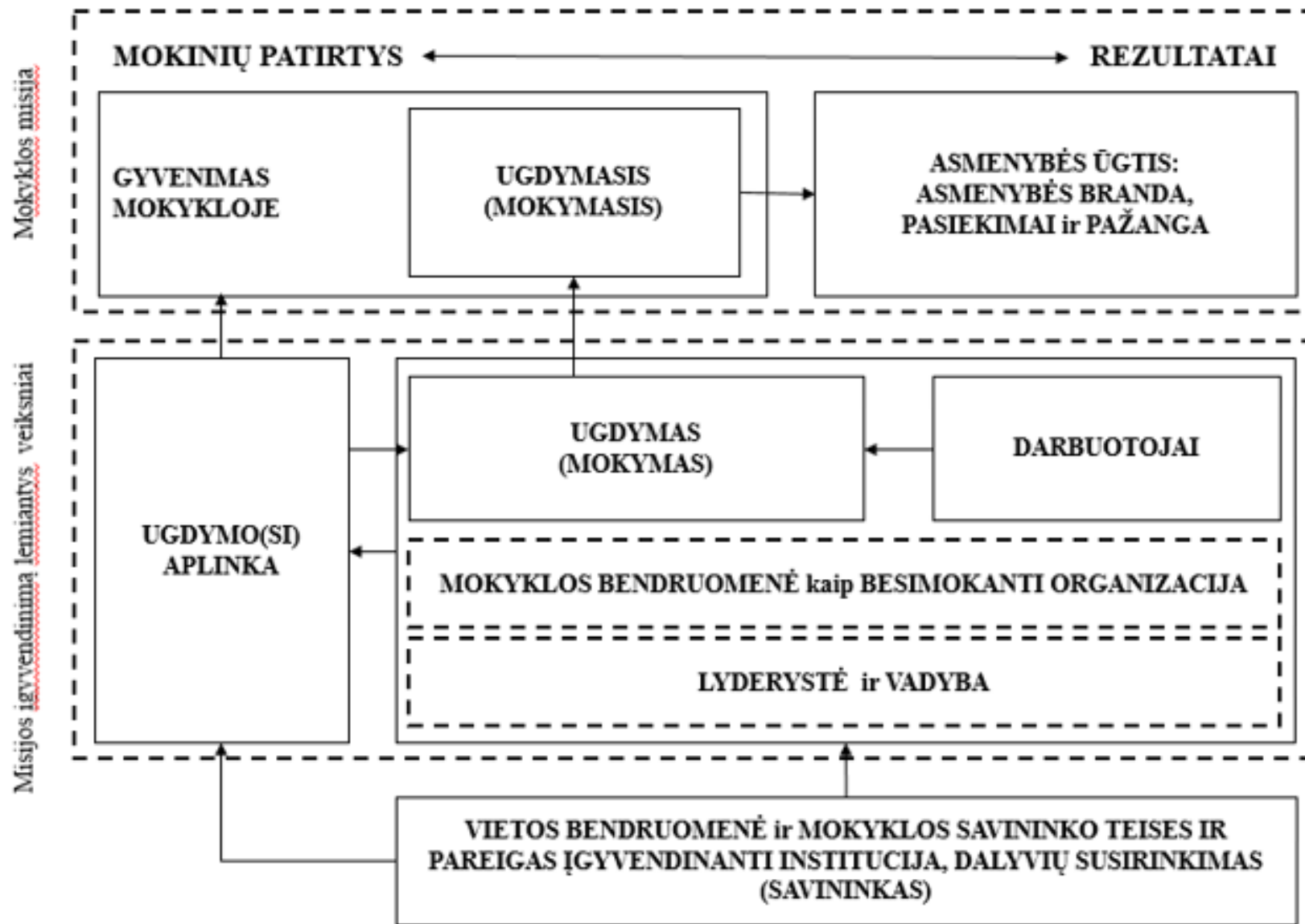
78. From Kristina Viršulienė to Everyone: 07:02 PM

Ačiū! Gražios šventės LT

79. From Danutė Kratukienė to Everyone: 07:02 PM

Ačiū, gražios šventės.

GEROS MOKYKLOS MODELIO SCHEMA (2015)

Informacijos šaltiniai

1. **Edward de Bono mąstymo kaip bazinės kompetencijos integracija į Lietuvos Bendrąsias Programas dBT mąstymo modelio integravimo būdo aprašas.**

http://www.esparama.lt/es_parama_pletra/failai/ESFproduktai/2011_dBT_mastymo_modelio_integravimo_budo_aprasas.pdf?fbclid=IwAR2wPxJsKAX4UqApFy4FZDA4jMk2JM0DRrvAsRdOdjQq4H_RXPgBho4bABNU

2. **Geros mokyklos koncepcija (2015)** <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/46675970a82611e59010bea026bdb259?jfwid=umouqfycs>